

Innst. S. nr. 367

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument nr. 8:109 (2008–2009)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Dagfinn Høybråten og Line Henriette Holten Hjemdal om at staten sørger for at StatoilHydro trekker seg ut av oljesandaktiviteter i Canada

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Følgende forslag fremsettes i dokumentet:

"Stortinget ber Regjeringen gjennom sin innflytelse i StatoilHydros styrende organer sørge for at selskapet trekker seg ut av oljesandaktiviteter i Canada."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ann-Kristin Engstad, Asmund Kristoffersen, Marianne Marthinsen, Tore Nordtun, Torny Pedersen og Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark og Ivar Kristiansen, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, og fra Senterpartiet, Erling Sande, viser til behandlingen av St.meld. nr. 13 (2006–2007) Et aktivt og langsiktig eierskap, der statens eierskapspolitikk ble behandlet. Utførelsen av eierskapet i StatoilHydro ble også behandlet som en del av denne meldingen.

Flertallet viser til at hovedtrekkene i meldingen samlet bred tilslutning i Stortinget ved behandlingen, jf. Innst. S. nr. 163 (2006–2007).

Flertallet viser videre til brev til komiteen fra Olje- og energidepartementet i sakens anledning, datert 10. juni 2009, som er vedlagt. Flertallet merker seg spesielt konklusjonen i brevet, der statsråden skriver følgende:

"Beslutningen om å kjøpe North American Oil Sands Corporation var en forretningsmessig beslutning fattet av selskapets styre som det ansvarlige organ for denne type avgjørelser.

Det er min klare oppfatning at det ikke er forenlig med regler og prinsipper for god eierstyring dersom enkeltprosjekter som omtalt i forslaget fra Høybråten og Holten Hjemdal skulle besluttes på generalforsamlingen."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Holten Hjemdal, og fra Venstre, lederen Gunnar Kvassheim, viser til Dokument nr. 8:109 (2008–2009) og begrunnelsen som der er gitt.

Disse medlemmer viser til at StatoilHydro begrunner investeringen i det aktuelle prosjektet med behovet for å øke sine oljereserver. Det er ikke en unaturlig målsetting for selskapet, men disse medlemmer viser likevel til at oljesand er et nytt område for selskapet. Det vises også i denne sammenheng til Innst. S. nr. 243 (2006–2007) om sammenslåing mellom Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet, hvor en samlet komité uttaler følgende:

"Komiteen viser til at StatoilHydro ikke bare er et oljeselskap, men skal også ha et engasjement i andre energibærere. Komiteen ser positivt på at selskapet utvikler seg til å bli et bredere energiselskap med et engasjement på spesielt ny fornybar energi."

Disse medlemmer viser også til at miljøvernminister Erik Solheim på Sosialistisk Venstrepartis landsmøte uttalte at

"... det ikke er akseptabelt at et nesten helt statlig eid selskap ser sin framtid i oljesand i Canada."

Disse medlemmer mener den logiske konsekvensen av en slik holdning er at staten bruker sin innflytelse til å støtte de øvrige aksjonærene som ønsker å bidra til at dette engasjementet avsluttes. Det vises videre til miljøvernministerens uttalelser i Dagbladet 21. mai 2009:

"Vi trenger en debatt om statlig eierskapsutøvelse. Oljesand i Canada er et eksempel på en av de store avgjørelsene StatoilHydro har tatt som ligger i grenselandet."

Disse medlemmer viser til FNs klimapanelers anbefalinger om at verdens utslipp må reduseres med 50–80 pst. innen 2050. Det er en kjensgjerning at dette krever store reduksjoner i det fossile energiforbruket til fordel for fornybar energi. Det økende fokus på klimautfordringen krever at alle oljeproduserende nasjoner må legge stor vekt på å sikre at politikken understøtter en riktig klimapolitisk utvikling. I denne sammenheng har argumentet om at norsk sokkel er av de reneste i verden målt i utslipp per produsert enhet, vært sentralt for å underbygge fortsatt norsk oljeproduksjon. På denne bakgrunn fremstår denne investeringen, av et selskap som har staten

som majoritetseier og er største aktør på norsk sokkel, som en uklok beslutning.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennom sin innflytelse i StatoilHydros styrende organer sørge for at selskapet trekker seg ut av oljesandaktiviteter i Canada."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:

Stortinget ber Regjeringen gjennom sin innflytelse i StatoilHydros styrende organer sørge for at selskapet trekker seg ut av oljesandaktiviteter i Canada.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument nr. 8:109 (2008–2009) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Dagfinn Høybråten og Line Henriette Holten Hjemdal om at staten sørger for at StatoilHydro trekker seg ut av oljesandaktiviteter i Canada – avvises.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 15. juni 2009

Gunnar Kvasheim

leder

Tore Nordtun

ordfører

Vedlegg

Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 10. juni 2009

Vedrørende representantforslag nr 8:109 (2008-2009)

Det vises til følgende representantforslag fra stortingsrepresentantene Dagfinn Høybråten og Line Henriette Holten Hjemdal:

"Stortinget ber regjeringen gjennom sin innflytelse i StatoilHydros styrende organer sørge for at selskapet trekker seg ut av oljesandaktiviteter i Canada."

Svar:

1. BAKGRUNN

Statoil kunngjorde 27. april 2007 at selskapet ville kjøpe North American Oil Sands Corporation for om lag 12 milliarder kroner. Dette ga selskapet tilgang på store arealer i Canada med anslagsvis om lag 2,2 milliarder fat utvinnbare oljesandsressurser.

Selskapet informerte den gang om at det vil bli foretatt ytterligere store og langsiktige investeringer. Virksomheten er presentert som et langsiktig satsningsområde, og som et viktig ledd i den langsiktige videreutvikling av selskapets internasjonale virksomhet.

StatoilHydro har enda ikke begynt produksjonen fra sine ressurser i disse områdene. Selskapet har etablert et forskningssenter i Calgary der det arbeider med å videreutvikle teknologi for bruk i utvinningen. Videre vil det i følge selskapet settes i gang et demonstrasjonsanlegg i 2010, mens kommersiell produksjon planlegges å starte noe senere.

En aksjeeier fremmet våren 2009 et forslag for StatoilHydros generalforsamling om å trekke seg ut av denne delen av selskapets virksomhet i Canada.

Selskapets generalforsamling ble avholdt 19. mai 2009. På generalforsamlingen fikk forslaget oppslutning fra om lag 0,15 prosent av de tilstedeværende stemmeberettigede aksjene i StatoilHydro. Det ble således slått fast at forslaget falt.

Som jeg redegjorde for i mitt skriftlige svar av 13. mai 2009 til stortingsrepresentant Tord Lien, er jeg svært opptatt av at ansvarsfordelingen mellom selskapets styrende organer og aksjeeierne respekteres og gjennomføres i praksis. Dette var grunnen til at jeg stemte mot ovennevnte forslag på StatoilHydros generalforsamling. Jeg vil benytte denne anledningen til å utdype dette standpunktet.

2. DRØFTING

StatoilHydro ASA er underlagt allmennaksjeloven. Loven regulerer blant annet kompetansen mellom selskapets styrende organer og selskapets aksjeeiere, og danner rammen for allment aksepterte eierstyringsprinsipper i Norge. Det følger av allmennaksjeloven at aksjeeierne utøver den øverste myndighet i selskapet gjennom generalforsamlingen. Forvaltningen av selskapet hører under styret, som skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten, mens den daglige ledelse skal følge de retningslinjer og pålegg styret gir.

Dette er en viktig og riktig fordeling av ansvar og kompetanse. Som følge av de formelle rammene gitt i allmennaksjeloven bør ikke aksjeeierne, det være seg majoritets- eller minoritetseiere, gripe inn i saker som ligger under styrets kompetanseområde.

Regjeringen har i St.meld. nr. 13 (2006-2007) Et aktivt og langsiktig eierskap, gitt uttrykk for at den ønsker at statlig eide selskaper skal være i fremste rekke når det gjelder miljøtiltak innen sin bransje. Dette er også gjentatt og presisert i St.meld. nr. 10 (2008-2009) Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi. Regjeringen har også i sitt årlige eierpolitikkdokument sagt at det forventes at arbeidet med miljøspørsmål i det enkelte selskap må skje systematisk og dekke hele verdikjeden i virksomheten.

Staten har i likhet med andre store aksjeeiere møter med selskapet der selskapets resultatoppnåelse, utvikling og andre viktige saker blir diskutert. I tillegg har Olje- og energidepartementet som majoritetseier de siste årene hatt egne årlige møter med StatoilHydro om selskapets arbeid med bærekraft, der etikk, miljø og samfunnsansvar har vært særlig diskutert. Slike møter avholdes innenfor rammen av aksjelovgivningen og statens prinsipper for godt eierskap.

Etter offentliggjøringen 27. april 2007 har denne investeringen i Canada vært diskutert mellom staten og selskapet ved flere anledninger, og både miljømessige, teknologiske og kommersielle utfordringer har vært tatt opp. Selskapet har understreket at dette er en meget langsiktig satsning, og at utvikling av nye teknologiske løsninger er prioritert fremfor raskest mulig å oppnå produksjon.

3. KONKLUSJON

Beslutningen om å kjøpe North American Oil Sands Corporation var en forretningsmessig beslut-

ning fattet av selskapets styre som det ansvarlige organ for denne typen avgjørelser.

Det er min klare oppfatning at det ikke er forenlig med prinsipper for god eierstyring dersom enkeltpro-

sjekter som omtalt i forslaget fra stortingsrepresentantene Høybråten og Holten Hjemdal skulle besluttes på generalforsamlingen.